

Tema 2

Solutii

Exercițiul 1

- a) In acest caz probabilitatea pe care o căutăm este $\mathbb{P}(2b)$, unde $2b$ înseamnă că a doua bilă a fost albastră. Din formula probabilității totale avem:

$$\mathbb{P}(2b) = \mathbb{P}(2b|1r)\mathbb{P}(r) + \mathbb{P}(2b|1b)\mathbb{P}(b) = \frac{b}{r+b+d} \cdot \frac{r}{r+b} + \frac{b+d}{r+b+d} \cdot \frac{b}{r+b} = \frac{b}{b+r}.$$

- b) Trebuie să calculăm probabilitatea:

$$\mathbb{P}(1b|2b) = \frac{\mathbb{P}(2b|1b)\mathbb{P}(1b)}{\mathbb{P}(2b)} = \frac{\frac{b+d}{r+b+d} \cdot \frac{b}{r+b}}{\frac{b}{b+r}} = \frac{b+d}{r+b+d}.$$

- c) Folosim inducție. Pentru $n = 2$ am văzut că propoziția este adevărată din punctele precedente. Să presupunem acum că $\mathbb{P}(B_k) = \mathbb{P}(B_1)$ pentru orice $k \in \{1, 2, \dots, n-1\}$ și vrem să arătăm că relația rămâne adevărată și pentru $k = n$. Observăm că dacă $N_k(b)$ reprezintă numărul de bile albastre la pasul k atunci:

$$\begin{aligned} \mathbb{P}(B_n) &= \mathbb{P}(B_n|B_{n-1})\mathbb{P}(B_{n-1}) + \mathbb{P}(B_n|B_{n-1}^c)\mathbb{P}(B_{n-1}^c) \\ &= \frac{N_{n-2}(b) + d}{r+b+(n-1)d} \cdot \frac{b}{r+b} + \frac{N_{n-2}(b)}{r+b+(n-1)d} \cdot \frac{r}{r+b}, \end{aligned}$$

unde am folosit pasul de inducție ($\mathbb{P}(B_{n-1}) = \frac{b}{r+b}$). Folosind din nou ipoteza de inducție avem

$$\mathbb{P}(B_{n-2}) = \frac{N_{n-2}(b)}{r+b+(n-2)d} = \frac{b}{r+b}$$

de unde găsim $N_{n-2}(b) = \frac{b}{r+b} \cdot [r+b+(n-2)d]$. Înlocuind această relație în expresia lui $\mathbb{P}(B_n)$ obținem:

$$\begin{aligned} \mathbb{P}(B_n) &= \frac{N_{n-2}(b)(b+r) + bd}{(b+r)[r+b+(n-1)d]} = \frac{\frac{b}{r+b} \cdot [r+b+(n-2)d](b+r) + bd}{(b+r)[r+b+(n-1)d]} \\ &= \frac{b[r+b+(n-1)d]}{(b+r)[r+b+(n-1)d]} = \frac{b}{b+r} = \mathbb{P}(B_1). \end{aligned}$$

- d) Trebuie să găsim probabilitatea $\mathbb{P}(B_1|B_2, \dots, B_{n+1}) = \frac{\mathbb{P}(B_1, \dots, B_{n+1})}{\mathbb{P}(B_2, \dots, B_{n+1})}$. Avem din formula probabilității totale că:

$$\begin{aligned} \mathbb{P}(B_1, \dots, B_{n+1}) &= \mathbb{P}(B_{n+1}|B_1, \dots, B_n)\mathbb{P}(B_n|B_1, \dots, B_{n-1}) \dots \mathbb{P}(B_2|B_1)\mathbb{P}(B_1) \\ &= \frac{b+nd}{b+r+nd} \cdot \frac{b+(n-1)d}{b+r+(n-1)d} \dots \frac{b+d}{b+r+d} \cdot \frac{b}{b+r} \\ &= \frac{b(b+d) \dots (b+nd)}{(b+r)(b+r+d) \dots (b+r+nd)} \end{aligned}$$

și

$$\begin{aligned}
 \mathbb{P}(B_2, \dots, B_{n+1}) &= \mathbb{P}(B_1, B_2, \dots, B_{n+1}) + \mathbb{P}(B_1^c, B_2, \dots, B_{n+1}) \\
 &= \mathbb{P}(B_{n+1}|B_1, \dots, B_n) \mathbb{P}(B_n|B_1, \dots, B_{n-1}) \dots \mathbb{P}(B_2|B_1) \mathbb{P}(B_1) + \\
 &+ \mathbb{P}(B_{n+1}|B_1^c, \dots, B_n) \mathbb{P}(B_n|B_1^c, \dots, B_{n-1}) \dots \mathbb{P}(B_2|B_1^c) \mathbb{P}(B_1^c) \\
 &= \frac{b+nd}{b+r+nd} \cdot \frac{b+(n-1)d}{b+r+(n-1)d} \dots \frac{b+d}{b+r+d} \cdot \frac{b}{b+r} + \\
 &+ \frac{b+(n-1)d}{b+r+nd} \dots \frac{b}{b+r+d} \cdot \frac{r}{b+r} \\
 &= \frac{b(b+d) \dots [b+(n-1)d](b+r+nd)}{(b+r)(b+r+d) \dots (b+r+nd)}.
 \end{aligned}$$

Observăm că

$$\mathbb{P}(B_1|B_2, \dots, B_{n+1}) = \frac{\mathbb{P}(B_1, \dots, B_{n+1})}{\mathbb{P}(B_2, \dots, B_{n+1})} = \frac{\frac{b(b+d) \dots (b+nd)}{(b+r)(b+r+d) \dots (b+r+nd)}}{\frac{b(b+d) \dots [b+(n-1)d](b+r+nd)}{(b+r)(b+r+d) \dots (b+r+nd)}} = \frac{b+nd}{b+r+nd} \rightarrow 1.$$

Exercițiul 2

- a) Vom folosi următoarele notații: d -șoferul are nevoie de poliță de asigurare; $d1$, $d2$ - șoferul are nevoie de poliță de asigurare în primul respectiv cel de-al doilea an; F , M - șoferul este o femeie respectiv un bărbat. Probabilitatea pe care o căutăm este:

$$\mathbb{P}(d) = \mathbb{P}(d|F)\mathbb{P}(F) + \mathbb{P}(d|M)\mathbb{P}(M) = \beta \cdot \frac{1}{2} + \alpha \cdot \frac{1}{2} = \frac{\alpha + \beta}{2}.$$

- b) În această situație probabilitatea este:

$$\begin{aligned}
 \mathbb{P}(d1, d2) &= \mathbb{P}(d1, d2|F)\mathbb{P}(F) + \mathbb{P}(d1, d2|M)\mathbb{P}(M) \\
 &= \mathbb{P}(d1|F)\mathbb{P}(d2|F)\mathbb{P}(F) + \mathbb{P}(d1|M)\mathbb{P}(d2|M)\mathbb{P}(M) \\
 &= \frac{\beta^2}{2} + \frac{\alpha^2}{2} = \frac{\beta^2 + \alpha^2}{2}.
 \end{aligned}$$

- c) Avem $\mathbb{P}(A_2|A_1) - \mathbb{P}(A_1) = \frac{\mathbb{P}(A_1, A_2) - \mathbb{P}^2(A_1)}{\mathbb{P}(A_1)}$ și din punctele precedente știm că $\mathbb{P}(A_1) = \frac{\alpha + \beta}{2}$ și că $\mathbb{P}(A_1, A_2) = \frac{\beta^2 + \alpha^2}{2}$. Astfel obținem $\mathbb{P}(A_2|A_1) - \mathbb{P}(A_1) = \frac{(\alpha - \beta)^2}{2(\alpha + \beta)} \geq 0$.

- d) Probabilitatea pe care o căutăm este:

$$\mathbb{P}(F|d) = \frac{\mathbb{P}(d|F)\mathbb{P}(F)}{\mathbb{P}(d|F)\mathbb{P}(F) + \mathbb{P}(d|M)\mathbb{P}(M)} = \frac{\frac{\beta}{2}}{\frac{\alpha + \beta}{2}} = \frac{\beta}{\alpha + \beta}.$$